

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 8 (4)

IZDAN 1 NOVEMBRA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13608

I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft, Frankfurt a. M., Nemačka.

Postupak za bojenje materijala, koji sadrže celulozu.

Dopunski patent uz osnovni patent broj 12894.

Prijava od 29 juna 1936.

Važi od 1 maja 1937.

Naznačeno pravo prvenstva od 24 avgusta 1935 (Nemačka).

Najduže vreme trajanja do 30 juna 1951.

Pronađeno je, da se bojni lakovi, kakvi se dobivaju od bazisnih organskih jedinjenja i sulfonskih kiselina ftalocijanina (vidi pat. br. 12840, 13069 i br. 13070), mogu izraditi i neposredno na vlaknima, koja sadrže celulozu. Kao bazisna jedinjenja dolaze u obzir amini kao i bazisne bojne materije iz raznih klasa n. pr. reda difenilmetana ili tiacina, kao i bazisne aco-boje. Sulfonske kiseline ftalocijanina primenjuju se celishodno u obliku soli rastvorljivih u vodi; u obzir dolaze još sulfonske kiseline ftalocijanina koji sadrže, ili ne sadrže metal. Prema ovom postupku mogu biti obojene u tonovima, vrlo otpornim prema svetlosti, vlaknaste materije sa sadržinom celuloze, kao pamuk, veštačka bakrena ili viskozna svila, druge vlaknaste materije sa sadržinom celuloze, kao hartija, debela hartija (Pappe) i celuloza.

U ranijim prijavama opisana su obojena jedinjenja — stvorena od metala ili jedinjenja metala ili bazičnih bojnih materija ili drugih bazisnih organskih jedinjenja, sa sulfonskim kiselinama ftalocijanina, koja se kratko nazivaju kao bojni lakovi. Sada je pronađeno, da se ovi bojni lakovi mogu spravljati i neposredno na vlaknima koja sadrže celulozu. Pronađeni su na ime preduslovi za predležeci postupak i to, da ftalocijanin sulfonske kiseline pokažu na celulozi dovoljnu moć prijanjanja i pružaju mogućnost, prilikom kasnije obrade sa bazisnim organskim jedinjenjima, stvaranja

nerastvorljivih bojnih lakova.

Predležeci postupak pruža i mogućnost da se obojenja sa ftalocijaninsulfonskom kiselinom na materijama, koje sadrže celulozu prebojadišu bazisnim bojnim materijama za cilj dubljenja tona boje ili promene istog. Time se dalje uspeva bitno poboljšanje otpornost prema svetlosti obojenja, koja su dobivena sa samim bazisnim bojnim materijama na biljnim vlaknima.

Primer.

Pamuk ili veštačka svila oboji se sa bakrenoftalocijaninsulfonskom kiselinom, u količini od 2% svoje težine, uz dodatak 40% glauberove soli i 2% sode, u toku od jednog sata na kuvajućem se vodenom kupatilu, u odnosu kupatila 1 : 20. Roba se zatim ispira i posle toga se prebojadiše bojom iz svežeg kupatila sa 1% metilenplava BB (Schultz, tabele 7. izdanje, sv. I., br. 1038). Dobiveno obojenje mnogo je otpornije prema svetlosti, no što je obojenje sa metilenplavim BB, izrađeno na uobičajeni način.

Patentni zahtev:

Postupak za bojenje materijala, koji

sadrže celulozu, naznačen time, što se na ovim materijalima spravlja u bojni lakovi

iz ftalocijaninsulfonskih kiselina i bazis-
nih organskih jedinjenja.